

MUZEUM WIELKOPOLSKIE
W POZNANIU

**ROCZNIK
IV.**

POD REDAKCJĄ
DR. M. GUMOWSKIEGO

POZNAŃ 1928

NAKŁADEM MUZEUM WIELKOPOLSKIEGO W POZNANIU
CZCIONKAMI Drukarni Handlowej w Poznaniu

Spis rzeczy Rocznika IV.

1. Gumowski Dr. Marjan: Miejska moneta w Poznaniu (tablic 6, od I—VI) str. 1
 2. Niezabitowski Prof. Dr. Edward Lubicz. Szcątki foki grenlandzkiej (tablic 12, od VII—XVIII) str. 45
 3. Kostrzewski Prof. Dr. Józef: Osada starszej ceramiki wstęgowej w Chełm-
ży (z 18 ilustracjami) str. 100
 4. Brosig Dr. Alfred: Obrazy Najśw. Panny Marji w Wielkopolsce (z 4 tablicami od XIX—XXII) str. 127
 5. Sprawozdanie Muzeum Wlkp. za r. 1926 str. 146
 6. Tablice I—XXII.
-

SPRAWOZDANIE MUZEUM WIELKOPOLSKIEGO ZA ROK 1926.

Wstęp.

1. W roku 1926 mieściło się Muzeum Wielkopolskie w 3 budynkach, podobnie jak poprzednio, a mianowicie:

- a) w własnym budynku centralnym przy Alejach Marcinkowskiego
- b) w lokalu wynajętym od Towarzystwa Przyjaciół Nauk. przy ul. Mielżyńskich
- c) w pawilonie miejskim w Ogrodzie Zoologicznym.

2. W skład Muzeum wchodziły w r. 1926 te same oddziały i gabinety co w latach poprzednich i taksamo były rozmieszczone, a to zbiory prehistoryczne w lokalu wymienionym wyżej pod b), a zbiory przyrodnicze w pawilonie wymienionym pod c). Wszystkie inne zbiory mieściły się w gmachu centralnym pod a).

Rozdział I.

Ustęp I.

Organizacja osobowa.

3. Na czele Muzeum stał dyrektor Dr. Marjan Gumowski, kierownikami działów byli:

- a) Dr. Jerzy Koller jako główny kierownik inwentaryzacji i kierownik działu przemysłu artystycznego;

- b) Dr. Józef Kostrzewski jako kierownik działu przedhistorycznego;
- c) Dr. Edward Niezabitowski, jako kierownik działu przyrodniczego;
- d) Zofja Kutznerówna, jako kierowniczka biblioteki muzealnej;
- e) Wiesława Cichowicz, jako kierowniczka honorowa działu etnograficznego.

Ponadto pomagali w pracy muzealnej:

- f) Dr. Aleksandra Karpińska, przy inwentaryzacji zabytków przedhistorycznych;
- g) Romana Szymańska, przy inwentaryzacji przemysłu artystycznego;
- h) Wiesław Rakowski, przy inwentaryzacji działu przyrodniczego;
- i) Dr. Alfred Brosig, przy inwentaryzacji zbiorów graficznych;

Jako siły kancelaryjne funkcjonowały:

- k) Felicja Paczkowska, sekretarka i kierowniczka kancelarii;
- l) Janina Rupińska, stenotypistka;
- m) Wincenty Grabowski, inspektor.

4. Z dyrektorem współpracowała komisja muzealna, wybrana na okres 3 letni w tym samym składzie co w roku poprzednim i podzielona na 3 podkomisje, a mianowicie:

- a) podkomisja przemysłu artystycznego: Dr. Bolesław Erzepki, Władysław Roguski i arch. Kazimierz Ruciński.
- b) podkomisja artystyczna: Aleksander Augustynowicz, arch. Adam Ballenstaedt i Dr. Leon Preibisz.
- c) podkomisja przyrodnicza: Prof. Dr. Jan Grochmalicki i prof. Jerzy Szulczewski. — Trzeci członek prof. Dr. Bystrzeń, jako zamieszkały w Krakowie, był nieczynny.

Komisja muzealna odbyła w roku sprawozdawczym 19 posiedzeń, w tem 2 posiedzenia pełnej komisji i 17 posiedzeń podkomisji, a mianowicie:

- 22 stycznia posiedzenie plenarne;
- 22 stycznia podkomisja artystyczna;
- 28 stycznia podkomisja przemysłu artystyczn.;
- 5 lutego podkomisja artystyczna;
- 8 kwietnia podkomisja artystyczna;
- 10 kwietnia podkomisja artystyczna;
- 28 maja podkomisja przemysłu artystycznego;
- 14 czerwca podkomisja przemysłu artystyczn.;
- 25 czerwca podkomisja przemysłu artystyczn.;
- 9 lipca podkomisja przemysłu artystycznego;
- 17 września podkomisja artystyczna;
- 28 września podkomisja artystyczna;
- 21 października podkomisja przemysłu artyst.;
- 27 października podkomisja artystyczna;
- 28 października podkomisja przemysłu artyst.;
- 4 grudnia podkomisja artystyczna i przemysłu artystycznego wspólnie;
- 4 grudnia podkomisja artystyczna;
- 10 grudnia podkomisja przyrodnicza;

Protokoły z obrad i uchwał komisji prowadzi się w osobnej księdze.

Ogółem zatrudniało Muzeum 46 urzędników, a mianowicie:

	urzędników naukowych	administracyjnych
a) etatowych	2	1
b) klasyfikowanych	7	24
c) kontraktowych	—	12
razem	9	37

5. W roku sprawozdawczym nie wymierzono żadnych kar porządkowych, ani nie wdrożono postępowania dyscyplinarnego.

6. Czynności kancelarii muzealnej toczyły się jak w latach poprzednich w dwóch kierunkach, naukowym i administracyjnym, nie zawsze dając się ściśle rozdzielić. W roku ubiegłym otrzymał Zakład 2364 pism urzędowych, z których wszystkie zostały załatwione.

Do spraw naukowych należały agendy:

- a) związane z urządzaniem wystaw
- b) korespondencja przy zakupie zabytków
- c) informacje w kwestjach ściśle naukowych lub muzealnych
- d) prowadzenie inwentarza i katalogów
- e) przygotowanie wydawnictw
- f) oprowadzanie gości i wycieczek

Do spraw administracyjnych należały:

- a) sprawy personelu muzealnego
- b) rachunkowość muzealna z licznymi obliczeniami, zestawieniami i statystykami miesięcznymi i rocznymi
- c) sprawy gospodarcze
- d) korespondencja z Starostwem Krajowym

7. A. W roku ubiegłym odbył Dyr. Dr. M. Gumowski następujące podróże służbowe:

- a) 14 kwietnia podróż do Warszawy w sprawie wystawy portretów królewskich;
- b) 27 czerwca do Pragi czeskiej na międzynarodowy kongres bibliotekarzy;
- c) 28 października do Warszawy w sprawie wystawy portretów królewskich;
- d) 5 listopada do Wrocławia celem zwiedzenia wystaw i muzeów tamtejszych;
- e) 13 listopada do Warszawy na uroczystość odsłonięcia pomnika Chopina;

też podróże naukowe pozasłużbowe:

- i) 9 listopada do Drezna celem zwiedzenia galerji i muzeów.

B. Kustoszu muzealny Dr. Jerzy Koller odbył podróż służbową:

- a) 5 listopada do Wrocławia celem zwiedzenia wystaw i muzeów tamtejszych;
- oraz podróż pozasłużbową:
- b) 9 listopada do Drezna, dla poznania galerji i muzeów.

C. Kierownik działu przyrodniczego Prof. Dr. Edward Niezabitowski odbył podróż służbową:

- a) 27 października do pokładów jurajskich w Piechcinie celem poszukiwań przyrodniczych.

D. Kierownik działu przedhistorycznego Prof. Dr. Józef Kostrzewski odbył następujące podróże służbowe celem poszukiwań archeologicznych:

- a) 12 kwietnia do powiatu wieluńskiego i sieradzkiego
- b) 8 maja do Przemętu w pow. wolsztyńskim
- c) 5 maja do powiatu słupeckiego i konińskiego
- d) 26 maja do Zbęczów pow. kościański
- e) 16 czerwca do Rogierówka i Napachania pod Poznaniem
- f) 26 czerwca do wysp jeziora Bytyńskiego
- g) 31 lipca do Odrów pod Czerskiem pow. chojnickiego
- h) 29 lipca do Inowrocławia
- i) 30 sierpnia do Latowiec w pow. ostrowskim
- j) 17 września do Kielczewa w pow. kościańskim
- k) 22 września do Skórzewa pod Plewiskami
- l) 28 września do Sosnowca w pow. śremskim
- m) 7 października do Pyszycy w pow. śremskim

E. Asystentka oddziału prehistorycznego Dr. Al. Karpińska odbyła w roku 1926 następujące podróże służbowe celem poszukiwań archeologicznych:

- a) 16 maja do Żydówka pod Falkowem

- b) 19 czerwca do Inowrocławia
- c) 15 lipca do Inowrocławia
- d) 10 września do powiatu wejherowskiego
- e) 12 października do Ujścia w pow. chodziesk.

F. Laborant oddziału prehistorycznego Władysław Maciejewski odbył w roku 1926 następujące podróże służbowe w celach archeologicznych:

- a) 12 kwietnia do powiatów wieluńskiego i sieradzkiego
- b) 5 maja do powiat. słupeckiego i konińskiego
- c) 7 maja do Przementu w pow. wolsztyńskim
- d) 16 maja do Żydówka pod Fałkowem
- e) 26 maja do Zbęchów w powiecie kościańskim
- f) 16 czerwca do Rogierówka pod Kiekrzem
- g) 19 czerwca do Inowrocławia
- h) 20 lipca do wysp na jeziorze bytyńskim
- i) 31 lipca do Odrów pod Czerskiem
- j) 10 września do powiatu wejherowskiego
- k) 28 września do Sosnowca w pow. śremskim
- l) 12 października do powiatu chodzieskiego

G. Dozorca działu przedhistorycznego Michał Borski odbył w roku 1926 następujące podróże służbowe w celach archeologicznych:

- a) 15 lipca do Inowrocławia
- b) 27 lipca do Inowrocławia
- c) 17 września do Plewisk pod Skórczewem
- d) 22 września do Kielczewa w pow. kościańsk.
- e) 7 października do Pyszczyzny w pow. śremsk.

H. Asystent działu przyrodniczego p. Wiesław Rakowski odbył podróże służbowe:

- a) 27 sierpnia do Dąbrowy górniczej w celach poszukiwań przyrodniczych;
- b) 25 października do Piehcina w celach podobnych.

Ustęp 2.

Organizacja rzeczowa.

8. W stanie nieruchomości nie zaszły w r. 1926 żadne zmiany. Z prac budowlanych wzgl. renowacyjnych zanotować należy: a) reparację dachu w gmachu centralnym, b) reparacje rynien tamże, c) naprawę rur centralnego ogrzewania, d) naprawę tynku na suficie w bibliotece muzealnej, e) pomalowanie całej biblioteki na nowo. Pozatem uzupełniono instalację światła elektrycznego w pawilonie Oddziału przyrodniczego.

9. Ilość pracowni i warsztatów pozostała jak poprzednio, a mianowicie:

- a) Pracownia dla restauracji obrazów stała jak poprzednio pod kierunkiem art. mal. Stanisława Dyzmańskiego. W ciągu 1926 r. wyrestaurowano lub odświeżono w większym lub mniejszym zakresie 28 obrazów, a mianowicie obrazy szkoły krakowskiej, flamandzkiej, holenderskiej, artystów jak: Ruysbraed, van der Bos, Veeninx, Manyczki, St. Lenc, Alfr. W. Kowalski, J. Pitschmann, Ang. Kaufmann, Palma Vecchio, van Goyen, Sal. Rosa, J. Fr. Millet.
- b) Pracownia dla restauracji i konserwacji zabytków prehistorycznych została pod opieką kierownika działu prof. Dr. Kostrzewskiego, miała swoim laborantem Władysława Maciejewskiego i pomocnikiem Michała Borskiego. W pracowni tej sklejono w r. 1926 579 naczyń glinianych, wypreparowano i ujęto w gips bryłę podłogi przedhistorycznej, przewiezioną z badań na wyspie bytyńskiej, poklejono i uzupełniono szkielety z Białego Potoku, zakonserwowano 89 przedmiotów

- żelaznych. Podczas badań dokonano w terenie i w Muzeum 72 zdjęć fotograficznych.
- c) Pracownia przyrodnicza zostawała pod opieką kierownika działu prof. Dr. E. Niezabitowskiego, pracował zaś w niej asystent p. W. Rakowski i dozorca L. Arentowski. — Z dniem 1 lipca otrzymała pracownia osobnego preparatora w osobie Józefa Bogusza. Oprócz wymacerowania szkieletów ze zwierząt otrzymanych z Ogrodu Zoologicznego, wypchano w pracowni 35 okazów, z tego 11 ssawców i 24 ptaki.
- d) Pracownia fotograficzna była jak w latach poprzednich nieczynna.
- e) Warsztat stolarski zatrudniał jak poprzednio stolarza muzealnego Stan. Madalińskiego. W ciągu 1926 r. wykonał dla Centrali muzealnej 6 nowych gablot, 30 nowych ram pod ryciny i 3 ścianki ruchome, nadto rozmaite drobne reparacje. Pozatem wykonał 1 gablotę dla działu prehistorycznego, ścianki do szaf i drobne naprawy. Dla Oddziału przyrodniczego sporządził nową szafkę do narzędzi i uskutečnił szereg reparacji przy szafach i gablotach.
- f) Warsztat introligatorski z introligatorem Fr. Królikowskim pracował jak poprzednio częścią dla Muzeum, częścią dla Starostwa Krajowego. Mianowicie oprawione zostało 49 tomów dla biblioteki muzealnej, wydrukowane kartki pod przedmioty wystawowe, legitymacje wolnego wstępu i torbki do wypłat miesięcznych. Pozatem wykonano w tymże warsztacie 100 ramek tekturowych dla oddziału prehistorycznego, oraz oprawiono 69 tomów dla Starostwa Krajowego.

g) Warsztat stukatorski z stukatorem Józefem Klujem reparaował specjalnie ramy do obrazów, naprawiał i sklejał fragmenty ceramiczne i odlewy gipsowe. Ponadto wymieniony stukator zastępował będącą na urlopie kasjerkę muzealną, w razie potrzeby dozorców na salach.

10) W roku 1926 zużyto od stycznia do końca grudnia:

a) **opalu:** w gmachu centralnym 3007 ctr. koku na sumę 6.457.62 zł. do ogrzewania biur, sal i biblioteki muzealnej. Przestrzeń do opalenia wynosiła 27,076,36 m³. Oddział przedhistoryczny przy ul. Mielżyńskich ma do opalenia sale o pojemności 2,318,89 m³, ale opalenie jego prowadzone było nie przez Muzeum lecz przez administrację domu t. j. Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W tym celu Muzeum przyczyniło się do pokrycia wydatków sumą 2.945.— zł. W oddziale przyrodniczym mającym do ogrzania przestrzeń 3.673.29 m³ spalono w tym samym czasie 541 ctr. węgla za sumę 1.190.20 zł.

b) **światła:** 403 kbm. gazu i 1.721 kbm. prądu elektrycznego. Przestrzeń wymagająca oświetlenia w Centrali około 2000 m³ są to zaś korytarze, kancelarie i sala graficzna. Ponadto potrzebowały światła pracownie działu przedhistorycznego i przyrodniczego.

Wydatki na ten cel poniesione wynoszą w r. 1926

926.88 zł, dla centrali,

292.73 „ dla działu przyrodniczego,

98.75 „ dla działu przedhistorycznego

1318.36 zł. razem.

c) wody zużyto ogółem 2942,6 m ³ , przyczem wydatek na ten cel poniesiony wynosił	
dla centrali	695.10 zł.
dla działu przyrodnicz.	68.40 „
razem	<hr/> 763.50 zł.

Zużytkowanie wody w dziale przedhistorycznym oblicza się razem z innymi lokatorami tej kamienicy.

Rozdział II.

Działalność

Ustęp 1.

W ogólności.

Do inwentarza głównego wpisano w roku sprawozdawczym 870 osobnych pozycji, obejmujących 2978 przedmiotów. Poza tem prowadzono we wszystkich oddziałach katalogowanie i naukową inwentaryzację przedmiotów.

I. W galerji obrazów dokonano w 1926 r. zmian tylko o tyle, o ile przybywały nowe nabytki, które trzeba było na sali umieścić. Zwłaszcza wystawiono większą ilość obrazów Tow. Przyjaciół Nauk o ile ich restauracja została ukończoną, tak że w końcu liczba tych obrazów doszła do 53 sztuk. Poza tem stworzono w 1926 r. osobny oddział graficzny w sali suterenowej, dawniej na zbiory przyrodnicze przeznaczonej. W sali tej urządzono na razie wystawę graficzną złożoną z drzeworytów, litografji i miedziorytów, a to z dotychczasowych zapasów. Na umeblowanie tej sali złożyły się tylko gabloty i witryny, stoły, wiatraki i ramy, w dużej części nowo sprawione.

Zbiory galerji pomnożyły się w 1926 r. jak następuje:

a) drogą kupna:

1. Ossecki Wilhelm: Teka drzeworytów;
2. tenże: Zabytki budownictwa na Podkarpaciu;
3. tenże: Wilno;
4. Markowski Antoni: Teka graficzna;
5. Weiss Wojciech: Pięć akwafort;
6. Wyczółkowski Leon: Dwie autolitografie.
7. Wojnarski Jan: Ośm akwafort;
8. Konieczny Włodzim.: Teka graficzna;
9. Zbiorowe: Teka Melpomeny;
10. Skoczylas Władysł.: Dwa drzeworyty;
11. Stankiewiczówna Z.: Jedenaście akwafort;
12. Małachowska Zofja: „Kraszanki“ teka drzeworytów;
13. Rądzikowski Eljasz Walery: „Studja z Tatr“ 12 akwafort;
14. Pieniążek Józef: Siedm akwafort i akwatint;
15. Bocheński J.: Dwie akwaforty, jedna autolitografja;
16. Lam Władysław: „Don Quichot“ teka 6 drzeworytów;
17. Markowski Antoni: Siedm litografji;
18. Mehoffer Józef: „Matka Boska“ Litografja barwna;
19. Wąsowicz Waclaw: Dziewięć drzeworytów;
20. Pieniążek Józef: „Sandomierz“ Teka dziesięciu akwafort;
21. tenże: dwadzieścia akwafort;
22. Kielisiński Kajetan Wincenty: Album akwafort;
23. Siedm map polskich dawnych;
24. Pięć widoków Krakowa dawnych;

25. Siedlecki Franciszek: Akwaforty;
 26. Schulz Karol: Ratusz poznański, akwaforta;
 27. Dietrich A. i Suchodolski T.: „Wesele Krakowskie“, akwatinta;
 28. Redlich Henryk: Portret J. I. Kraszewskiego, akwaforta;
 29. Redlich Henryk, Maszyński Julj.: „Przyjęcie do Konwiktu“, akwaforta;
 30. Höfel Blasino, Norblin: „Jasełka“, miedzioryt rylcem;
 31. Łopieński Ignacy: „Dama“, akwaforta;
 32. Łopieński Ignacy: Jan Matejko, akwaforta;
 33. Zaleski D.: Zygm. Sierakowski we więzieniu, akwaforta;
 34. Siedlecki Franciszek: Pięć akwafort;
 35. Cieślewski T.: Dwie akwaforty, jedna litografia kredką i jeden drzeworyt ręcznie kolorow.;
 36. Korzeniowska Wanda: Trzyńście akwafort;
 37. „Kraków“, Teka dwunastu rycin różnych autorów;
 38. Trzebiński Marjan: „Stara Warszawa“, teka 12 litografji;
- b) drogą darów:
1. Wyczółkowski Leon: „Sarkofagi wawelskie“, obraz olejny;
 2. Gierdziejewski Ignacy: „Myśli samobójcy“, obraz olejny;
 3. tenże: „Kłęski“, obraz olejny;
 4. Kwilecki Franciszek: Popiersie jen. H. Dąbrowskiego, gips. bronz.;
 5. Wydawnictwa graficzne Miejskiego Urz. Targów poznań., sztuk 28;

6. Gierdziejewski Ign.: „Kłęski“, rysunek;
 7. Swoboda Józef: Galeria wodzów polskich, litogr. Pillera;
 8. Smuglewicz Franciszek: 5 sztychów;
- c) drogą depozytu:
1. Nieznany: Mnich z kijem pielgrzymim, olej;
 2. Michałowski Piotr: Artylerzysta na koniu, akw.;
 3. Bacciarelli (kopia): Portret Tomasza Ostrowskiego, Prez. sen.;
 4. Kwiatkowski Antoni: Szkic do obrazu „Polonez Chopina“, akw.;
 5. Benedyktowicz Lud.: „Zagajnik“, rysunek piórkowy;
 6. Nieznany: „Amor“, rysunek;
 7. Brodowski Antoni: Portret Tomasza Ostrowskiego, Prez. Senatu;
 8. Brodowski Antoni: Portret Tadeusza Ostrowskiego, olej;
 9. Brodowski Antoni: Portret Tadeuszowej Ostrowskiej, olej;
 10. Krajewski Marcei: Portret Marji z Tur-nów Ostrowskiej, olej;
 11. Kostrzewski Franc.: Scena rodzajowa, akwarela;
 12. Wouwermann (?): Scena batalist., olej;
 13. Nieznany: Dwa krajobrazy, pastel;
 15. Nieznany: Portret Jen. Henryka Dą-browskiego, olej;
 16. Telezer: Portret Władysława Ostrow-skiego, ostatni marsz. sejnu, akwar.;
 - 17.—19. Nieznany: Trzy małe portrety rodzinne hr. Ostrowskich;
 20. Nieznany: Krajobraz, olej;
 21. Nieznany: Kwiaty, olej;

22. Szkoła włoska: Św. Sebastjan i Fabiola, olej;
23. Nieznany: Krajobraz z zamkiem, akw.;
24. Krajewski: Portret Julji Stanisławowej Ostrowskiej;
25. Ponadto 5 miniatur nieznanymi artystów na kości słoniowej;
26. Nieznany mistrz włoski: Modląca się dziewczyna, marmur;
27. Nieznany: Akt leżący, marmur;
28. Venus (kopia), marmur;
29. Pięć litografji polsk. rodziny hr. Ostrowskich;
30. Szytch angielski: „Ofiara“;
31. Szytch angielski: „Śmierć Lorda Manners“;
32. Cosway - Cardon: „Tadeusz Kościuszko“ sztych angielski, punktowany.

II. **Oddział Przemysłu Artystycznego** nie doznał większych zmian w roku sprawozdawczym. Powiększył się tylko gabinet numizmatyczny przez zakupno medalionów Dyr. Liskego, które w dużej mierze wystawione zostały w salce parterowej na tle dywanów wschodnich. Zbiory tego działu pomnożyły się w roku sprawozdawczym jak następuje.

a) drogą kupna:

1. Nabyto do WP. Maj. Dyr. Antoniego Liskego olbrzymi, sto ośmdziesiąt siedm sztuk obejmujący zbiór historycznych medaljonów i plaket w bronzie, srebrze i żelazie, wśród których znajdują się prace artystów polskich: Chudzińskiego Kazimierza, Raszki Jana, Makowskiego Czesława, Wysockiego Jana, Trojanowskie-

go Wincentego, Przedwojeńskiego A., Lewandowskiego Romana, Madeyskiego Antoniego, Roemera Alfreda, Davida d'Angers'a, Piotra Jana.

2. Nabyto ponadto zbiór 706 sztuk monet (w czym 20 złotych, reszta srebrnych) ze spuścizny po śp. Henryku Mańkowskim, z czasów Zygmunta I-go aż do Stefana Batorego włącznie.

b) drogą darów:

1. Lubelski Mieczysław: Medal brązowy „Poległym cześć“ M C M XVIII - M C M XX.
2. Suiset: czterdzieści sztuk monet i medali z XVIII i XIX w.
3. Winieta z listów pochwalnych, udzielonych przez Sejm oddziałom Jenerała Dąbrowskiego r. 1831.
4. Bilety skarbowe z czasów kościuszkowskich r. 1794, 6 sztuk.
5. Łyżki srebrne z monogramem i popiersiem Ks. Józefa Poniatowskiego, 2 szt.
6. Siedm sztuk banknotów wojennych.
7. Sześćdziesiątsześć sztuk monet papierowych i metalowych rosyjskich z okresu wojny światowej i przewrotu bolszewickiego.
8. Dwa kielichy szklane z ręcznie grawerowanymi herbami Polski i Saksonji z czasów Augusta II i Augusta III.
9. Srebrne pudełeczko z medaljonem z kryształu górskiego z wyrzniętym wypukle Orłem Jagiellońskim i cyfrą Zygmunta Augusta.
10. Puchar szklany kryształowy z pierwszej ćwierci XIX w. z wklęsło rznniętymi em-

- blematami masońskimi. (Kielich starszego brata łoży mas.)
11. Para pistoletów bogato grawirowanych. XVIII w. (?)
 12. „Polska Stanom Zjednoczonym Ameryki“, medal srebrny.
 13. Szklanka z rubinowego szkła czeskiego wiek. XIX.
- c) drogą depozytu:
1. trzydzieścisześć sztuk figurek porcelanowych i szklanych: Meissen, Sèvres, Królewska Kopenhaga, Bing i Gröndhal, Röhrstrand, Feuillet, Gallé Nancy.
 2. Stół okrągły na jednej nodze z inkrustacjami z mosiądzu i miedzi. Empire.
 3. Sekretarzyk z bogatemi inkrustacjami w. XIX.
 4. Komoda z szafeczką szklaną XIX w.

III. **Oddział Etnograficzny** nie doznał w roku ubiegłym żadnej wybitniejszej zmiany.

IV. **Oddział Przedhistoryczny** doznał w roku 1926 większej zmiany o tyle, że przeprowadzono tu reorganizację zbiorów, uwzględniając przy tem najnowsze zdobycze nauki. Zbiory przeznaczone dla publiczności skupione zostały na parterze, natomiast I piętro zarezerwowano dla wystaw najnowszych wykopalisk i innych. W ciągu roku 1926 powiększyły się zbiory Działu Przedhistorycznego o 247 pozycyj z których 228 przypada na inwentarz Działu Przedhistorycznego Muzeum Wielkopolskiego, 19 pozycyj na inwentarz zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

1. **Drogą badań urzędowych** zdobył kierownik działu p. Prof. Dr. Kostrzewski większą ilość naczyń glinianych, narzędzi krzemiennych i ka-

miennych, przedmioty brązowe i żelazne, ozdoby srebrne i złote z następujących miejscowości: Ostrów, Kolno, Osieczna, Dalewo, Zbęczy, Przemęt, Rogierówko, Napachanie Wielkie, Komorowo, Dębiec-Poznań, Młodasko, Piersko, Inowrocław, Czeszewo, Smoszewo, Walków, Skórzewo, Dobczyn, Jankowo, Bystrzek, Śrem, Pysząca, Binkowo, Sadłogoszcz, Garbarnia, Osjaków, Wdzydze Tucholskie, Okalew, Grodzisko, Lisewo-Gałczewo, Latowice, Wójtostwo, Kielczewo, Bonikowo, Mokrsko, Praszka, Odry, Sosnowiec, Przedmieście, Borsk, Ostrowite, Olsza, Miedzno, Grabonóg, Sadewie, Parczew.

Asystentka nauk. Działu Przedhistorycznego Dr. A. Karpińska przeprowadziła badania w Żydówku, Inowrocławiu, Tyłowie, Warszkwie, Wilanówcu i Ujściu. Rezultatem tych poszukiwań były: narzędzia krzemienne, broń żelazna, ozdoby brązowe, szklane, ceramika kultury lużyckiej, grobów skrzynkowych z okresu rzymskiego.

2. **Droga darów** zubożyły się zbiory o ceramikę (w tym jedna urna twarzowa z kołczykami), narzędzia krzemienne, kamienne i gliniane, arabską monetę srebrną, ozdoby brązowe i żelazne. Ofiarodawcami byli: Ks. prob. Gibasiewicz, prof. Dr. Kleczkowski, Dr. Dedio, M. Dębiński, Stan. Piasecki, stud. K. Jażdżewski, Stopa, gosp. Kosicki, mec. Rymarkiewiczowa, gimn. Jan Sajdak, B. Schoen, gosp. Tabał, Palacz, gosp. Czyż, Barcikowski, ks. prob. Jeżycki, hr. ks. Mycielski, ks. prob. Kozierowski, Kowalewski, kier. szkoły Jeziński, gosp. Miedz, Wacław Kostrzewski, Dr. A. Karpińska, prez. miasta Dr. Krzymiński, gosp. Norkowski, stud. Ko-

niczównia, J. Kołaczkowski, stud. Tadeusz Waga, R. Prorok, Z. Sieniawska, Dzieciolowski, naucz. Gawrych.

3. **Droga depozytów:** Złożono narzędziami krzemienne i kamienne, przedmioty brązowe, żelazne, szklane, srebrne i kościane. Pochodzą one z badań konserwatora Zabytków Przedhistorycznych p. prof. Dr. Zakrzewskiego z Poznania, p. prof. Dr. Kostrzewskiego, p. prof. Dr. Niezabitowskiego z Poznania i p. Jana Hajeka z Łodzi.

Biblioteka Działu Przedhistorycznego pomnożyła się o 22 numery (12—33). Książki względnie czasopisma zostały zakupione z funduszków Starostwa Krajowego lub też pochodzą z darów prof. Dr. Kostrzewskiego, Dr. A. Karpińskiej, prof. Dr. **Wrzosa i Dr. Karola Stojanowskiego.** Katalog zabytków muzealnych za rok 1924 doprowadziła do końca asystentka Działu Przedhistorycznego Dr. A. Karpińska (808 nr. katalogu) i rozpoczęła rok 1925 do nr. katalogowego 769.

Pod kierunkiem p. prof. Dr. Kostrzewskiego zakatalogowali wolontariusze działu przedhistorycznego pp. Waga i Jażdżewski zbiory przedhistoryczne Tow. Przyjaciół Nauk za rok 1924 (nr. katalogu 1—37), rok 1925 (nr. kat. 1—375), rok 1926 (nr. kat. 1—51).

V. **Oddział Przyrodniczy.** Z początkiem 1926 roku dokonano ogólnego uporządkowania zbiorów o tyle, że dnia 27 kwietnia można było otworzyć oddział dla publiczności. Resztę roku poświęcono na szczegółowe porządkowanie, oznaczenie i spisywanie zbiorów. Z dniem 1 lipca otrzymał oddział preparatora, który zajął się wypychaniem okazów

oraz sporządzaniem szkieletów. Zbiory przyrodnicze powiększyły się w tym roku

a) drogą kupną:

- 9 okazów skał złotożółtych;
- 3 tomy zielnika „Bryotheca posnaniensis“;
- 24 całkowitych szkieletów lub czaszek zwierząt;
- 11 okazów zwierząt wypchanych;
- lupa preparacyjna podł. Pfeiffera Nr. 203;
- Mikroskop Zeissa z 3 obiektywami;
- 6 skrzyń maceracyjnych;

b) drogą darów:

- 396 sztuk i to: kości lub skóry zwierząt, skamieliny, minerały i mięczaki;

c) drogą depozytów:

- 10 zwierząt wypchanych Ogrodu Zoologicznego.

VI. **Biblioteka.** Do biblioteki muzealnej wpłynęły i zostały skatalogowane w ciągu 1926 r. 177 tomów książek i czasopism. Z tego zakupiono 149 tomów. 28 tomów wpłynęło tytułem darów. W r. tym abonowano 23 czasopisma, a mianowicie:

1. Architekt, Kraków;
2. Grafika Polska, Warszawa;
3. Kronika Miasta Poznania, Poznań;
4. Przegląd Archeologiczny z dodatkiem „Z Otchłani Wieków“, Poznań;
5. Przegląd Graficzny i Papierniczy, Poznań;
6. Rzeczy Piękne, Kraków;
7. Świat, Warszawa;
8. Sztuki Piękne, Kraków;
9. Tyg. Ilustrowany, Warszawa;
10. Gazette des Beaux Arts;
11. Bolletino d'Arte, Milano — Roma;
12. Burlington Magazine, London;

13. Studio, London;
14. Der Cicerone, Leipzig;
15. Jahrbuch der preuss. Kunstsammlungen, Berlin;
16. Die Kunst, München;
17. Deutsche Kunst u. Dekoration, Darmstadt;
18. Kunst u. Künstler, Berlin;
19. Graph. Künste, Wien;
20. Berliner Münzblätter, Berlin;
21. Repertorium für Kunstwissenschaft, Leipzig;
22. Zentralblatt für Bauverwaltung, Berlin;
23. Zeitschrift für bildende Kunst, Leipzig;

Do działu reprodukcji i fotografii wpłynęły przez zakup 31 fot. oraz 10 fot. jako dary. W ciągu roku 1926 przerobiono katalog działu czasopism, historii kultury i numizmatyki.

VII. **Wystawy specjalne.** W roku 1926 urządzono w myśl życzenia komisji muzealnej jedną wystawę specjalną a to „Portret Królewski w grańce”. Materiału do niej dostarczyły zbiory p. Dominika Witke Jeżewskiego w Warszawie, gdzie w kamienicy Baryczków były z początkiem roku wystawione. Dzięki uprzejmości właściciela wystawa ta w całości przewieziona została do Poznania i rozmieszczoną w sali dolnej Muzeum. Wystawa trwała od 24 maja do 17 października i zwiedzona była przez 1.220 osób. Dochód z wystawy wynosił ogółem 614 zł., rozchód 800.26 zł.

VIII. Praca naukowa urzędników muzealnych wyrażała się:

- a) w prowadzeniu inwentarza naukowego za-
bytków muzealnych, przyczem inwentarz
główny prowadził Dr. J. Koller, katalog za-
bytków przemysłu artystycznego Romana
Szymańska, katalog książek Zofja Kutne-
równa, katalog rycin Dr. Alfred Brosig, ka-

talog zabytków przedhistorycznych Dr. Aleksandra Karpińska, zabytków przyrodniczych Wiesław Rakowski;

b) w korespondencji naukowej i ekspertyzach doraźnych jak:

1. określanie i bliższe definiowanie zabytków przyniesionych do Muzeum lub z nadesłanych reprodukcji;
2. opisywanie zabytków muzealnych dla uczonych polskich i obcych;
3. udzielanie porad w kwestjach muzealnych i fachowych;

c) w wydawnictwach naukowych i rozprawach, a mianowicie:

1. Dr. M. Gumowski: „Zjazd historyków polskich w Poznaniu“ Ateneum kapł. 1926 I. 79.
2. — „Prawo mennicze biskupów poznańskich“. Kronika M. Poznania 1926. I.
3. — „Język na monetach polskich“ Slavia occidentalis 1926.
4. — „Prawo mennicze biskupów polskich“. Ateneum 1926, IV.
5. — „Mennica gnieźnieńska w czasach piastowskich“ Zapiski Numizm. 1926. I.
6. — „Rzekoma katedra Chrobrego na Wawelu“. Głos Narodu, Kraków 30. V. 1926.
7. — „Z życia artystycznego Poznania“, Kronika M. Poznania 1926. 101.
8. — „Ulryk Hozjusz ojciec kardynała“. Przegląd Powsz., Kraków 1926, 321.
9. — „Jeszcze o katedrze na Wawelu“. Głos Narodu, Kraków 3. IX. 1926.
10. — „Przedsiębiorcy menniczni w Poznaniu“. — Kronika Miasta Poznania 1926 nr. 10.
11. — „Sarkofag grobowy Bolesława Chrobrego“. Rocznik muzealny za 1924 r. Poznań 1926.

12. Dr. J. Kostrzewski: „Cmentarzyska z epoki kamiennej i początku epoki brązowej” (okr. I.) w Grobli w pow. międzychodzkiem (Muzeum Wlkp. w Poznaniu, Rocznik II, str. 53—81 z 12 rys.)
13. — „Cmentarzysko z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego w Gołęczynie, w pow. pozn. wsch.” (Slavia occidentalis Tom IV—V, str. 281—366 z 64 rys. i 5 tabl.)
14. — „Les fibules du type de la Certosa en Pologne” (Spomenica u počast Prof. Dr. Gorjanovic-Krambergera. Zagrzeb 1925—26, str. 512—518, z 5 ryc. i 1 tabl.)
15. — „Groby eneolityczne z skureczonemi szkieletami w Białym Potoku, w pow. czortkowskim”. (Przegląd archeologiczny tom III. zesz. 1, str. 9 z 2 ryc. i 1 tablicą).
16. — „Przyczynki do pradziejów Śląska” (Przegląd archeologiczny tom III. zesz. 1, str. 54 z 4 ryc.).
17. — „Etat actuel des recherches sur l'architecture préhistorique en Pologne et dans les pays limitrophes” (Institut International d'anthropologie IIe session Prague. Paryż 1926 str. 342—346).
18. — „Z pradziejów Pomorza”. Kurhany i kręgi kamienne w Ograch w pow. chojnickim — (Z otchłani wieków r. I. zesz. 3 str. 17—24 z 4 ryc.).
19. — „Biblijografja prehistorji polskiej w r. 1925” (w jęz. niemieckim) Vorgeschichtliches Jahrbuch II., Berlin—Lipsk, 1926 str. 174—181).
20. — „Czasy prehistoryczne Wielkopolski”. (Wielkopolska w przeszłości, Poznań, str. 1—14).
21. — „Szereg artykułów w encyklopedji Eberta”. „Reallexikon der Vorgeschichte”.

22. Dr. E. Niezabitowski: „Szczątki nosoróźca włochatego w Wielkopolsce“. Rocznik muzealny za 1924.
23. — „Ze spostrzeżeń nad żmiją“. Kosmos 1926 2. IV.
24. Dr. A. Karpińska: „Kurhany z okresu rzymskiego“, Poznań 1926 Tow. Przyj. Nauk.
25. — „Artykuły o wykopaliskach w Żydówku i Inowrocławiu“ w Kurjerze pozn. 1926.
26. Dr. J. Koller: „Jan Matejko w Muzeum Wielkopolskiem“. Rocznik muzealny za 1924 r.
27. Dr. A. Brosig: „Problem Herri met de Blesa“ — Rocznik muzealny za 1924 r.

IX. Zainteresowanie się zbiorami objawiło się:

- a) w korzystaniu ze zbiorów muzealnych licznych fachowców, uczonych i badaczy między innymi: magister Marta Schmiedehelm z Dorpatu, Dr. George Grant Mac Curdy z żoną z Peabody Museum w New-Haven (Ameryka), Fr. Pfützenreiter z Wschowy, Dr. Ernest Sprockhoff z Hannoveru, Konrad Strauss z Frankfurtu n. O., Fr. Roeder z Getyngi, Ed. Sturm z Rygi, ks. Łęga z Grudziądza, Koło historyków sztuki z Warszawy, Pedro Cintiera, visitador del monumento national w Jerez de la Frontera w Hiszpanji, Z. Batowski prof. Uniw. warszawskiego, Dr. Tad. Mańkowski we Lwowie, Albert Bonnier ze Stockholmu, prof. B. Schweizer w Królewcu, Dr. Otto Battaglia w Warszawie, V. Neubert w Pradze, M. Walicki we Warszawie, Izba handlowo-przem. w Poznaniu, Zjednoczenie bractw strzeleckich w Poznaniu, Dr. Wł. Miłkowski w Krakowie, Alfred Jones w Londynie.

- 6) w liście ofiarodawców:
 Barabasz Ignacy Roman — Warszawa
 Barcikowscy — Konarskie pow. Śrem
 Barcikowski — Konarskie
 Bartkowiak St. — Dębina
 Biblioteka Min. Spraw Zagraniczn. — Warszawa
 Biesiadecki Wojciech — Lwów
 Bohusz Stanisław — Poznań
 Brandłowa Jadwiga — Poznań
 Broekere Bogumił — Budy pow. Strzelno
 Ciesielski — Poznań
 Hr. Czapski-Huten Bogdan — Smogulec
 Czyż, gosp. sołtys gmin. — Rogierówko
 Prof. Dr. Dedio St. — Poznań
 Dębiński Michał — Łowęcin
 Dobrowolski-Nałęcz Marjan — Warszawa
 Dyrekcja Gimnazjum — Ostrów
 Dyrekcja Muzeum Tatrzańskiego Im. Dr. T. Cha-
 łubińskiego — Zakopane
 Dzieciolowski Kom. Straży Celnej — Linja
 Ehlert Gustaw — Warszawa
 Dr. Gałdyński — Poznań
 Gawrysz, naucz. — Wiele
 Gebethner i Wolff — Warszawa
 Ks. Gibasiewicz Feliks — Siedlemin
 Dr. Gumowski Marjan — Poznań
 Inż. Horer Henryk — Warszawa
 Huberowa Zofja z Trzemeskich — Lwów, Za-
 kład fotograficzny
 Instytut Zoolog. Uniw. Pozn. za pośrednictwem
 Dr. Grochmalickiego, Poznań
 Prof. Dr. Jakubski Antoni — Poznań
 Janta-Pończyński, Wielki łowczy — Poznań
 Jażdżewski Konrad — Gniezno
 Ks. Jerzycki — Boruszyn
 Jezierski, kierow. szkoły — Kielczewo

- Kaczmarek — Poznań
 Dr. Karpińska Aleksandra — Poznań
 Dr. Kilarski — Poznań
 Prof. Dr. Kleczkowski Adam — Poznań
 Koczorowski Maciej — Pamiątkowo
 Dr. Koller Jerzy — Poznań
 Kołaczkowski Julian — Murowana Goślina
 Komitet Obchodu 150-lecia Niepodległości Sta-
 nów Zjedn. — Warszawa
 Konieczkówna, stud. Uniw. pozń. — Poznań
 Koralewski P. — Poznań
 Exc. Korytowska Witoldowa — Poznań
 Kostrzewski Waclaw — Wielowieś
 Kościelski — Parczew
 Ks. Prob. Kozierowski — Skórzewo
 Kozicki, gosp. — Tarnowo
 Prezyd. Dr. Krzymiński — Inowrocław
 Prof. Dr. Kulmatycki — Bydgoszcz
 Libelt — Kościan
 Prof. Lindnerowa — Poznań
 Magistrat Miasta Chodzieży — Chodzież
 Mamba — Otuś
 Mennica Państwowa — Warszawa
 Miodz, gosp. — Ostrowite
 Ministerstwo Robót Publicznych — Warszawa
 Moschalewicz Aleksander — Poznań
 The Metropolitan Museum of Art — New-York
 Narodni Museum — Praga
 Muzeum Przemysłu i Rolnictwa — Warszawa
 Polskie Państwowe Muzeum Przyrodnicze —
 Warszawa
 Muzeum Tatrzańskie Im. Dr. Tytusa Chałubiń-
 skiego — Zakopane
 Hr. Mycielski Maurycy — Wielka Łęka
 Prof. Dr. Niezabitowski Edward — Poznań
 Norkowski, gosp. — Ujście

- Ostrowscy hr. Tomaszowie — Oporowo pow.
Szamotły
- Piasecki Stanisław — Śrem
- Pluciński Wacław, jako dar pośmiertny śp. Marii
z Bussów Gruchała Węsierskiej — Poznań
- Dr. Podkomorski — Poznań
- Radca inż. Pospieszalski Marjan — Poznań
- Prorok Ryszard, Gimn. Im. Marcinkowskiego —
Poznań
- Radnicki Piotr — Poznań
- Rakowicz Stefan — Poznań
- Rakowicz Wiesław — Poznań
- Ratajski Cyryl Dr., Prezyd. miasta — Poznań
- Redakcja Przeglądu Graficzno-Papierniczego —
Poznań
- Rymarkiewiczowa-Niedzielska — Poznań
- Rymarkiewiczowa-Niedzielska M. — Grodzisk
- Sajdak Jan, uczeń VIII kl. gimn. — Poznań
- Schoen B., uczeń VIII kl. gimn. — Poznań
- Sieniawska Zofja — Poznań
- Societa Tiburtina di Storia d'Arte — Tivoli
- Stopa P., naucz. szkoły powsz. — Dalewo
- Szaniecki Stanisław — Poznań
- Szefler Józef — Poznań
- Prof. Szulczewski Jerzy — Poznań
- Śliwa Alojzy — Poznań
- Tabat, gosp. — Rogierówko
- Tatarkiewicz Władysław — Warszawa
- Talacz P. — Wielkie
- Prof. Thum — Poznań
- Ulatowska Tadeuszowa Marja — Poznań
- Waga Tadeusz, stud. Uniw. pozn. — Poznań
- Westfalowiczówna Marja — Leszno
- Zaborowski Lech — Głuchów p. Dobra
- Zarząd Muzeum Narod. Estońskiego — Dorpat
- Zarząd Ogrodu Zoologicznego — Poznań

Zarząd Państw. Zbiorów Saskich — Drezno
Zieliński Stefan — Poznań

X. **Frekwencja:** W roku 1926 sprzedano następującą ilość biletów wstępu:

	<i>Centr.</i>	<i>zwei projekt</i>	<i>preis-</i>	<i>raum</i>
Styczeń	1 731	188	—	1 909
Luty	1 703	154	—	1 857
Marzec	1 538	84	—	1 622
Kwiecień	2 141	179	—	2 320
Maj	2 585	134	677	3 396
Czerwiec	3 024	170	497	3 691
Lipiec	3 162	234	575	3 971
Sierpień	4 246	233	887	5 366
Wrzesień	2 899	167	746	3 712
Październik	2 095	206	274	2 575
Listopad	1 678	30	197	1 905
Grudzień	1 606	45	183	1 834
Łącznie	28 298	1 824	4 036	34 158

W porównaniu do lat poprzednich frekwencja spadła bardzo znacznie gdyż wynosiła ona:

w 1922 roku	76 817 biletów
w 1923 „	107 437 „
w 1924 „	64 877 „
w 1925 „	44 159 „
w 1926 „	34 158 „

zmniejszyły się zatem w stosunku do roku poprzedniego o równe 10 000 sprzedanych biletów, prawdopodobnie wskutek braku takich atrakcji jak wystawy

Dochody ze sprzedaży biletów oraz różnica w frekwencji dnia powszedniego i świątecznego przedstawiają się jak następuje:

Miesiące	Centrala bilety		Prehi- storja bilety		Przyroda bilety		Razem bile- tów	Ogółem	
	święt.	powsz.	sw.	pow.	święt.	pow.		zł	gr
Styczeń	1197	524	158	30			1909	683	50
Luty	991	712	116	38			1857	707	10
Marzec	721	817	42	42			1622	658	40
Kwiecień	984	1157	117	62			2320	939	80
Maj	1334	1251	80	54	256	421	3396	1364	—
Czerwiec	1265	1759	25	145	108	389	3691	1556	90
Lipiec	959	2203	129	105	170	405	3971	1733	90
Sierpień	1769	2477	81	152	245	642	5366	2264	—
Wrzesień	1146	1653	53	114	223	523	3712	1571	60
Październik	1116	979	93	113	114	160	2575	1022	90
Listopad	1077	601	4	26	80	117	1905	720	30
Grudzień	920	689	12	33	33	145	1834	723	—
Ogółem	13479	14819	910	914	1234	2802	34158	13954	40

Wycieczki zbiorowe. W ciągu roku 1926 zwie-
dziło Muzeum ogółem 279 wycieczek zbiorowych
z 10,149 osobami. Wycieczki były albo bezpłatne,
albo płaciły cenę zniżoną w ten sposób że 2, 3, 4, a
czasami i 5 osób płaciło jeden bilet. Statystyka wy-
cieczek przedstawia się następująco:

Miesiące	Centrala		Przyroda		Prehistorja		Razem	
	ilość wyciecz.	ilość osób	ilość wyciecz.	ilość osób	ilość wyciecz.	ilość osób	ilość wyciecz.	ilość osób
Styczeń	2	59	—	—	—	—	2	59
Luty	13	396	—	—	—	—	13	396
Marzec	27	577	—	—	1	17	28	594
Kwiecień	20	581	—	—	6	119	26	700
Maj	29	829	8	312	2	58	39	1199
Czerwiec	83	3888	28	1518	6	328	117	5734
Lipiec	33	1448	11	893	2	85	46	2426
Sierpień	14	497	3	88	—	—	17	585
Wrzesień	20	587	9	272	—	—	29	859
Październik	15	496	9	504	2	43	26	1043
Listopad	16	546	5	173	2	55	23	774
Grudzień	7	245	8	377	1	30	16	652
Ogółem	279	10149	81	3597	22	735	382	14481

Frekwencja czytelników muzealnej, przeznaczonej do studjów nad historją sztuki zwiększyła się znacznie w porównaniu z rokiem poprzednim i wynosiła ogółem 3,526 osób. W czasie od 28 maja do 7 lipca była sala biblioteczna zamknięta, a to z powodu reperacji sufitu. Frekwencja przedstawia się wobec tego następująco:

Miesiąc	ilość osób.
Styczeń	335
Luty	380
Marzec	390
Kwiecień	297
Maj	367
Czerwiec	—
Lipiec	193
Sierpień	200
Wrzesień	217
Październik	400
Listopad	373
Grudzień	374
Razem	<u>3 526</u>

W porównaniu zaś do lat poprzednich frekwencja przedstawia się jak następuje:

w 1922 roku	1 317 osób
w 1923 „	1 943 „
w 1924 „	3 382 „
w 1925 „	2 760 „
w 1926 „	3 526 „

a zatem frekwencja w roku sprawozdawczym osiągnęła cyfrę rekordową.

Sprawozdanie kasowe za 1926 r.
a) Dochody

Dział	Rozdział	Dochody	na r. 1926	Wpły- nęło	Mniej	Więcej
1	I	Zarząd: Urzędnicy i funkcyj.				
	2	Różne wydatki osobowe	100,—	439,81		339,81
	II	Biuro:				
	4	Wydawnictwa	500,—	356,85	143,15	
	7	Grzywny				
	2	Dyscyplinarne	5,—		5,—	
2	XVII	Środki gosp.-techn Utrzymanie				
	1	Nieruchomości	750,—	900,66		150,69
	2	Urządzeń gosp.	300,—	247,35	52,65	
3	4	Zbiory Opłaty				
	2	Bieżące	12 000,—	14 677,90		2 677,90
	XXVI	Urząd. wystaw	4 500,—	976,70	3 523,30	
4	VII	Zarząd finansowy:				
	14	Dopłata Kraj.	213 399,—	202 499,—	10 900,—	
	1	Wpływy				
	5	Dary w gotówce	250,—		250,—	
	9	Dotacje i inne należn. przyp. na podst. prawno-publ.				
	2	Inne należn. od Państwa	12 300,—	12 300,—		
	3	Należn. od Zw. Samorządow.	12 300,—	12 300,—		
	11	Pozostałość kasowa	3,—		3,—	
			256 407,—	244 698,27	14 877,10	3 168,37 11 708,73

U z a s a d n i e n i e .

- ad I 2. Zwrot zasiłków otrzymanych z Kasy Chorych za urzędników muzealnych.
- ad II 4. Wydawnictwa muzealne jak Roczniki, pocztówki, przewodniki są dla nabywców za drogie.
- ad 7. 2. W roku 1926 nie wymierzano kar porządkowych.
- ad XVII 1. Nadwyżkę osiągnięto z podwyższonego czynszu dzierżawnego za mieszkania służb.
- ad XVII 2. Za książki oprawione w r. 1925.
- ad 4. 2. Podwyżkę wymienioną pod 1, 4, 2 otrzymano z Oddziału Przyrodniczego, który otwarto z dniem 27. kwietnia 1926.
- ad XXVI. W roku sprawozdawczym urządzone tylko jedną wystawę „Portret królewski w grafice“.
- ad VII 14. Zniżono kredyt o 5 000.— zł. zob. uchw. Wydz. Kraj. z dnia 12. I. 1927.
- ad 1. 5. Z powodu ciężkiego położenia finansowego zmalała ofiarność publiczna.
- ad 9. 2. Zgodnie z budżetem.
- ad 9. 3. Zgodnie z budżetem.